

Marie von Ebner-Eschenbach

Aforismeja

Toimittanut ja suomentanut
Tuija Tuomaala

Aforismeja

Marie von Ebner-Eschenbach

Aforismeja

Toimittanut ja suomentanut

Tuija Tuomaala

Punos

Koneen Säätiö on tukenut tämän kirjan toimitus- ja suomennostyötä.

Aforismit on valikoitu kokoelmista *Fünfhundert Aphorismen* (2015, 4. p.) ja *Sämtliche Werke, Band 4* (1920).

ISBN 978-952-69621-7-7

© Tuija Tuomaala ja Punos-kustannus 2023

Kustantaja: Punos-kustannus, Loviisa
www.punoskustannus.fi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt,
Saksa

SISÄLLYS

Elämä on jatkuvaa oppimista	7
Miten viisas onkaan oltava	13
Rakasta kaikkia ihmisiä	17
Taide sai alkunsa kaipuusta	23
Jotta maailmassa olisi hyvyttä	32
Elämän mittaan paheemme kuluvat loppuun	38
Kaikki on katoavaista	44
Älykkäällä naisella on lukemattomia vihollisia	49
Myöhään toteutuneet ilot ovat kauneimpia	52
Yritä aina olla hyödyksi	56
Teot puhuvat puolestaan	60
Tilit menevät lopulta tasan	65
Kaikkea pahaa ei voi muuttaa hyväksi	68
Heikon rohkeus ja vahvan lempeys	71

Moni olisi vapaa	77
Kukaan ei tiedä mitä hänen sisällään uinuu	80
Ilman muita ihmisiä emme ole mitään	84
Kunnioita latteuksia!	88
<i>Kirjailijasta</i>	93

Elämä on jatkuvaa oppimista

Joka ei mitään tiedä, joutuu elämään uskon varassa.

On tiedettävä ainakin jotain voidakseen salata sen, ettei tiedä mitään.

Kun uteliaisuus kohdistuu vakavasti otettaviin asioihin, kutsumme sitä tiedonjanoksi.

Kukaan ei tiedä tarpeeksi, moni tietää liikaa.

Tietojemme kokonaismäärä muodostuu siitä, mitä olemme oppineet ja mitä unohtaneet.

”Järkeä kasvatetaan useimmiten tunteiden kustannuksella.” Ei suinkaan! Kehityskelpoisia päitä vain on enemmän kuin kehityskelpoisia sydämiä.

Tietämättömät eivät tiedä mitään, perässähiihtäjät eivät haluakaan mitään tietää.

Ihminen, jonka sydän ja järki ovat tasapainossa, kypsyy myöhään.

Pilkanteko päättyy siihen, mistä ymmärrys alkaa.

Elämä on jatkuvaa oppimista; lopuksi on opittava kuolemaan.

Yksi itsensä kehittämisen päämääristä on päästä eroon turhamaisuudesta, jota ilman emme olisi koskaan itseämme kehittäneetkään.

Uskovainen, joka ei ole koskaan epäillyt, pystyy tuskin käännättämään epäilijää.

Sanotaan, ettei hyveillä ja oppineisuudella ole mitään tekemistä keskenään. Mutta ajatelkaa, miten moraalillemme käy, jos emme kiinnitä huomiota aikakautemme tiedolliseen kehitykseen.

Mitä vähemmän ihminen on käynyt kouluja, sitä etevämpi hän on keksimään tekosyitä.

Joka ymmärtää vain sen, minkä voi selittää, ymmärtää hyvin vähän.

Ymmärrys ulottuu usein paljon pitemmälle kuin äly.

Mitään emme opi niin myöhään ja unohda niin nopeasti kuin taitoa myöntää, että olemme väärässä.

Tarvitaan aina hiukan hyvää tahtoa ymmärtämään jopa kaikkein yksinkertaisin ja selvin asia.

Sydän ja järki ovat hyvissä väleissä keskenään. Usein toinen korvaa toisen niin täysin, että on vaikea sanoa, kumpi oli ohjaksissa.

Oivallus – älyn kosketus; syvällinen ymmärrys – älyn syleily.

On ihmisiä, joiden äly säteilee, ja niitä, joilla se tuikkii. Edelliset valaisevat asioita, jälkimmäiset hämärtävät niitä.

Yksittäinen sana voi joskus paljastaa ihmisen sielun syvyyden, älyn voiman.

Yksi hyvä ajatus tuo mukanaan kaksikymmentä lisää.

Marie von Ebner- Eschenbachin aforismit ovat ajattomia huomioita ihmisluonteesta, taiteesta, oikeudenmukaisuudesta, henkisistä arvoista ja elämästä ylipäätään. Niiden keskeisin viesti on, että taustoistaan riippumatta ihmiset ovat pohjimmiltaan hyvin samanlaisia. Useimmat tavoittelevat hyvää, mutta kaikilla meillä on puuttemme.

”Aforismi on viimeinen linkki pitkässä ajatusten ketjussa”, hän itse on luonnehtinut. Sitä hänen aforisminsa ovat: kiteytettyä elämänviisautta – punnittuja, oivaltavia, joskus pureviakin, mutta aina ajatuksia herättäviä mietelmiä.

Itävaltalainen Ebner- Eschenbach (1830–1916) oli aikansa merkittävimpiä saksankielisiä kirjailijoita ja kielialueensa ensimmäisiä naisaforistikkoja.